Dosar nr. 5r-162/2025 (PIGD: 4-25060242-51-52-02052025)

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

22 decembrie 2025 mun. Ungheni

Judecătoria Ungheni, instanţa în componenţa:

Preşedintele şedinţei, judecătorul Ion Ghizdari
grefier Loridana Glodeanu

cu participarea:

agentului constatator Ion Chercheja
apărătorului persoanei în privinţa căreia a fost pornit proces contravenţional,
avocat stagiar Andreea Țiverenco

în absenţa:

persoanei în privinţa căreia a fost pornit proces contravenţional Natalia Șișcanu

a examinat în şedinţă publică cauza contravențională la contestaţia depusă de persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Șișcanu Natalia, la procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia seria/nr. MAI06 554446 din data de 09 aprilie 2025, încheiat/emisă în privința lui Șișcanu Natalia de agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Ungheni, Ion Chercheja, pe faptul săvârşirii contravenţiei prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional,

Cauza contravenţională a fost înregistrată în Judecătoria Ungheni la data de 02 mai 2025 și s-a judecat până la data de 22 decembrie 2025.

Potrivit materialelor din dosar şi a probelor administrate în şedinţă, instanţa de judecată

C O N S T A T Ă :

1. La data de 02 mai 2025, în Judecătoria Ungheni a fost înregistrată cauza contravențională la contestaţia depusă de persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Șișcanu Natalia, la procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia seria/nr. MAI06 554446 din data de 09 aprilie 2025, încheiat/emisă în privința lui Șișcanu Natalia de agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Ungheni, Ion Chercheja, pe faptul săvârşirii contravenţiei prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional.

2. În motivarea contestației a invocat *inter alia* că, la data de 09 aprilie 2025, în localitatea *****, agentul constatator ar fi stabilit precum că dânsa ar fi implicată în contravenția de corupere electorală pasivă, în calitate de alegător, pentru a participa la referendumul constituțional și alegerile prezidențiale din data de 20 octombrie 2024. Se invocă faptul precum că ar fi acceptat o sumă de bani prin intermediul aplicației bancare ***** pentru a exercita votul în anume fel, în favoarea unui bloc politic.

Nu este de acord cu procesul-verbal și decizia de sancționare, considerând că a fost adoptată contrar prevederilor legale și în contradicție totală cu circumstanțele de fapt.

Tot procesul a derulat în regim de urgență maximă, iar agentul constatator a examinat procesul efectiv în lipsa sa; nu a explicat drepturile și obligațiile; nu a asigurat dreptul la apărare a contravenientului; nu a asigurat, după caz, serviciile unui interpret; nu a explicat esența faptei

imputate și nu a prezentat nicio probă care ar confirma acest fapt; a amenințat cu probleme și mai mari și dosare penale în caz de nesupunere.

În tot procesul de constatare a acestei presupuse contravenții a fost supusă unui tratament umilitor și degradant, fapt care a afectat-o atât pe ea cât și întreaga familie.

Procesul-verbal cu privire la contravenție reprezintă un act probator al unei contravenții și trebuie să conțină mențiunile prevăzute la art. 443 Cod contravențional. Lipsa elementelor care trebuie să figureze în procesul-verbal atrage nulitatea acestuia.

Unul din elementele de bază ale procesului-verbal este: locul și timpul săvârșirii faptei contravenționale.

Agentul constatator nu a indicat exact locul și timpul sau perioada comiterii faptei contravenționale.

Potrivit Curții Europene încălcările de lege comise în cadrul procesului nu trebuie reparate în detrimentul persoanei trase la răspundere contravențională.

Omisiunile respective au afectat în mod esențial modul în care în prezenta speță agenții statului au înțeles să răstoarne prezumția de nevinovăție, ceea ce potrivit art. 445 alin. (2) Cod contravențional determină nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator.

Agentul constatator, care era obligat să desfășoare toate acțiunile pentru constatarea faptei contravenționale, întocmind în acest sens un proces verbal cu privire la contravenție, în care trebuia să individualizeze inclusiv fapta și pedeapsa, s-a limitat doar la o întocmire formală a procesului verbal cu emiterea deciziei asupra cauzei contravenționale.

Agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravențional și nu a elucidat toate aspectele speței și acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăția contravenientei.

Potrivit deciziei de sancționare, ea ar fi acceptat personal bani pentru a exercita într-un mod anume votul la alegeri, aceste concluzii sunt false și abuzive.

Nu există nicio probă, cel puțin care să fie prezentată din care ar rezulta cine anume i-a dat bani. O aplicație bancară nu poate fi subiect al contravenției. Nu este menționat timpul acceptării banilor. Nu este probat care a fost scopul transferului banilor. Nu este probat dacă acești bani au ajuns anume la ea. Nu este probat dacă acești bani au fost ridicați. Nu este probată legătura cauzală între o aplicație bancară, un mesaj de la o aplicație bancară și alegeri. Nu este probată acceptarea participării la alegeri din interes material. Nu este probat faptul că anumiți bani au avut scopul influențării opiniei la alegeri, nu este răsturnată ipoteza unei simple donații sau unui simplu transfer bancar.

Prin urmare, fapta incriminată este bazată doar pe niște constatări subiective personale ale agentului constatator.

La decizia de sancționare nu a fost anexată niciun material probator, care ar demonstra componența contravenției art. 47^1 Cod contravențional.

Agentul de constatare a admis un grav abuz în acest sens, aplicând o sancțiune pentru o faptă care nu întrunește elementele constitutive ale contravenției.

Simpla indicare în procesul-verbal cu privire la contravenție a articolului care prevede o sancțiune, nu presupune și nici nu demonstrează comiterea contravenției de către contravenient, iar lipsa probelor afectează în mod esențial fondul cauzei.

Cu referire la cele expuse supra, constată că, agentul constatator nu a asigurat realizarea scopului legii contravenționale, neelucidând pe deplin, obiectiv și sub toate aspectele circumstanțele cazului dat.

În cauza CtEDO Anghel vs. Romania (Hotărârea din 4 octombrie 2007, par. 50) cu referire

la cauza (Ozturk împotriva Germaniei, Hotărârea din 21 februarie 1984, seria A nr. 73, pag. 19, par. 52) Curtea a menționat că încadrarea de contravenție dată de dreptul intern nu este hotărâtoare în sensul aplicabilității art. 6 alin. 1 din Convenție, indicațiile pe care le oferă dreptul intern neavând decât o valoare relativă. În aceeași cauză, stabilind violarea art. 6 CEDO, cu referire la încălcarea prezumției de nevinovăție, Curtea a notat că instanțele sesizate asupra temeiniciei contestației, cu toate că nu au decis anticipat asupra verdictului mai înainte de a fi confirmat prin sentințele lor temeinicia procesului-verbal întocmit de polițistul C., au așteptat ca reclamantul să inverseze prezumția de legalitate și de temeinicie a procesului-verbal în litigiu, raportând proba contrarie la expunerea faptelor stabilită în procesul-verbal al agentului constatator.

În ordinea celor menționate, reține că existența faptei contravenționale și comiterea acesteia cu vinovăție de către persoana specificată în procesul-verbal cu privire la contravenției, trebuie să fie demonstrate potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil.

Se constată că în speță, prezumția de nevinovăție de care se bucură acuzatul nu a fost răsturnată.

Din motivele expuse în prezenta contestație, deoarece în speță procesul-verbal cu privire la contravenție este lovit de nulitate absolută, dar și în lipsa unor probe care să demonstreze potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil, persistența la speță a faptei contravenționale și a comiterii ei de către acuzatul contravențional, prezumția de nevinovăție nu a fost răsturnată, ajunge la concluzia că procesul contravențional urmează a fi încetat, în legătură cu nulitatea acestuia și anulată decizia de sancționare din motiv că nu este întrunită fapta contravenției stabilită la art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

Respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale constituie însăși esența unei societăți democratice, iar obligația statului de a se conforma cu bună-credință obligațiilor asumate constituie un principiu fundamental al răspunderii internaționale a statelor.

Această obligație generală este impusă tuturor organelor de drept, care trebuie să se asigure că activitatea lor, urmează să o realizeze în limitele și în concordanță cu legea fundamentală existentă, totodată, să asigure calitatea legislației.

3. Solicită admiterea contestației, anularea procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din data de 09 aprilie 2025 și încetarea procesului contravențional, din motiv că nu există faptul contravenției.

4. În ședința de judecată din data de 01 iulie 2025, apărătorul persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravenţional, avocatul stagiar Țiverenco Andreea, a depus o contestație suplimentară în care indicat *inter alia* că, Judecătoria Ungheni examinează contestația depusă de Șișcanu Natalia împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 554446 din data de 09 aprilie 2025, întocmită de către agentul constatator al IP Ungheni, prin care s-ar fi constatat vinovăția acesteia de comiterea contravenției prevăzută de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional și prin care i s-a aplicat sancțiune sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 25000 lei.

Reieșind din procesul-verbal contestat, Nataliei Șișcanu i se incriminează că aceasta, în perioada anului 2024, a acceptat mijloace financiare în scopul exercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor din 20 octombrie 2024, fapt prin care Șișcanu Natalia ar fi comis contravenția prevăzută de art.47^1 alin. (1) Cod contravențional.

Ținând cont de natura penală a contravenției stabilită prin cauza *Ziliberberg vs Moldova (01 mai 2005)*, în vederea asigurării unui proces echitabil conform exigențelor instituite de art.6 par.2 CEDO, agentul constatator prin prisma art.440 alin.(1) Cod contravențional, şi prin prisma

cauzei *Anuşca vs Moldova (18 iulie 2010)*, urmează să exercite o investigație completă, nepărtinitoare şi obiectivă în vederea acumulării materialului probator suficient şi concludent pentru stabilirea circumstanțelor importante ale cauzei, determinarea existenței faptei contravenționale, încadrarea juridică a faptei contravenționale şi administrarea probelor invocate în apărarea sa de către ultima.

Simpla indicare de către agentul constatator că contravenienta ar fi comis contravenția incriminată, nu poate sta la baza sancționării acesteia, iar de către agentul constatator nu a fost stabilit faptul dacă contravenienta a pretins, a primit sau a acceptat bani, cu scopul de a vota sau nu.

La caz, de către agentul constatator nu au fost prezentate probe, care să confirme faptele și circumstanțele incriminate Nataliei Șișcanu. Agentul constator nu a indicat cum dânsa a comis contravenția imputată.

În vederea susținerii poziției de apărare și a demonstrării faptului de nevinovăție a contravenientei, atenționează următoarele:

Un aspect esențial care subminează temeinicia procesului-verbal constă în lipsa totală a probelor care să susțină pretinsa faptă contravențională.

În rubrica nr. 6 din procesul-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator consemnează că: „în perioada anului 2024, a acceptat și a primit sume de bani în scopul exercitării unor drepturi electorale”. O asemenea afirmație, de o gravitate considerabilă, implică o presupusă faptă de corupere a alegătorului, dar este formulată în lipsa oricărui suport probator concret.

Nu este demonstrat scopul pretinsei fapte - de a influența neexercitarea unor drepturi electorale. Pentru a stabili existența acestui scop, este necesar ca organul constatator să aducă dovezi clare privind legătura directă dintre sumă și influențarea votului, ceea ce în acest caz lipsește cu desăvârșire. Simpla formulare generică și lipsită de suport a unei intenții este inacceptabilă într-o procedură legală.

În lipsa unor probe directe, indirecte sau circumstanțiale relevante, reține că întregul proces-verbal se bazează exclusiv pe afirmațiile agentului, necoroborate cu alte mijloace de probă. Or, în materie contravențională, sarcina probei revine organului constatator, iar orice îndoială rezonabilă profită persoanei cercetate (beneficiul îndoielii), conform principiului *in dubio pro reo*, aplicabil și în cauzele contravenționale.

În procesul-verbal cu privire la contravenție este indicată perioada săvârșirii constavenție: anul 2024, însă nu este clar cum a constatat agentul constatator că Șișcanu Natalia a comis atunci contravenția.

Conform art. 445 Cod contravențional, Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind ..... şi a datei comiterii acesteia, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

Respectiv, anume neconsemnarea în procesul-verbal anume a datei comiterii, dar nu a perioadei cum este indicat în speță, atrage nulitatea procesului-verbal contravențional, or, în cazul indicării perioadei săvârșirii contravenției, aceasta trebuie să fie clar definită de când și până când a fost comisă.

Menționarea unei perioade generale, fără precizarea clară a intervalului calendaristic concret (ziua, luna, anul), lipsește procesul-verbal de una dintre mențiunile esențiale prevăzute de lege și împiedică exercitarea efectivă a dreptului la apărare. De asemenea, în cazul în care fapta imputată constă în primirea unor mesaje sau sume de bani, era necesar ca organul constatator să identifice și să menționeze cu precizie data primirii acestor presupuse mijloace de

probă. În lipsa acestei date, procesul-verbal este afectat de nulitate absolută**,** iar cauza urmează a fi încetată conform legii.

Prin urmare, procesul verbal cu privire la contravenție urmează a fi încetat inclusiv din motivul că nu a fost constatat timpul săvârșirii contravenției. Or, în situația în care se incriminează că aceasta ar fi primit careva mesaje, cu sume de bani, atunci urma să fie constatată data primirii lor.

Un alt aspect esențial și decisiv în prezenta cauză, îl reprezintă determinarea exactă a datei săvârșirii pretinsei fapte contravenționale. Or, în procesul-verbal cu privire la contravenție din data de 11 aprilie 2025, se indică perioada anului 2024, ca moment al comiterii faptei. O asemenea imprecizie este inacceptabilă din punct de vedere juridic, cu atât mai mult cu cât textul de lege în baza căruia s-a aplicat sancțiunea (art. 47^1 din Codul contravențional) a fost introdus abia prin Legea nr. 230 din data de 31.07.2024, intrând în vigioare la data de 15.08.2024.

Prin urmare, dacă presupusa faptă a fost săvârșită anterior acestei date, adică în perioada lunilor ianuarie - iulie 2024, atragerea la răspundere contravențională este ilegală, întrucât lipsea temeiul juridic al incriminării. Potrivit art. 3 alin. (1) și (2) Codul contravențional, caracterul contravențional al unei fapte și sancțiunea aplicabilă se determină în baza legii în vigoare la momentul comiterii faptei, iar legea care înăsprește sancțiunea nu produce efecte retroactive. Nerespectarea acestui principiu fundamental încalcă grav legalitatea procedurii și conduce la nulitatea sancțiunii aplicate. Astfel, lipsa unei stabiliri clare și argumentate a datei exacte a pretinsei contravenții afectează în mod direct temeinicia învinuirii și contravine principiului legalității.

Mai mult ca atât, aplicarea unei sancțiuni în baza unei norme inexistente la momentul presupusei săvârșiri echivalează cu o gravă încălcare a principiului constituțional al legalității, garantat și de Constituție și art. 7 CEDO.

Prin urmare, atragerea la răspundere a numitei Șișcanu Natalia în baza unei legi, care nu exista la momentul presupus că a comis contravenția.

Într-o altă ordine de idei, a invocat faptul că, la materialele cauzei contravenționale în privința Nataliei Șișcanu nu se regăsește raportul expres menționat în încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din data de 01 aprilie 2025 (dosar nr.13-2236/2025), prin care s-a autorizat utilizarea rezultatelor măsurilor speciale de investigații din cauza penală nr. 2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516.

În speță, materialele anexate în cauza examinată nu conțin acest raport, iar simpla existență a unor acte generale, nespecificate, fără legătură concretă cu fapta imputată, nu poate constitui probă legală.

Un alt aspect deosebit de important, constă în modalitatea acumulării ,,probatoriului". Agentul constatator consideră drept probă încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, nr. 13-2236/2025 din data de 01 aprilie 2025, prin care s-a admis demersul procurorului în Procuratura Anticorupție, Cristina Carajeleascov, și s-a autorizat folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații din cauza penală 2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516, însă datele și probele obținute ca urmare a executării încheierii din 01 aprilie 2025, pot fi folosite doar de către personale autorizate și în cadrul cauzei penale 2023910322 și cauzei contravenționale RAP01 433516.

Înscrisurile respective contravin art. 425 Cod Contravențional și nu pot fi acceptate ca probe în prezenta cauza contravențională, or probele care să indică asupra comiterii contravenției, urmează a fi dobândite în mod legal.

Cu referire la celelalte acte anexate la materialele cauzei de către agentul constatator, consideră că acestea sunt acte generale, fără individualizare, care nu indică identitatea Nataliei Șișcanu ca fiind implicată în vreo acțiune ilicită; nu fac referire concretă la împrejurări, loc, timp, modalitate de comitere a presupusei contravenții; nu demonstrează existența elementelor constitutive ale contravenției.

Prin urmare, aceste acte nu pot fi reținute ca probe legale, întrucât nu îndeplinesc cerințele de relevanță, pertinență și concludență prevăzute de Codul contravențional și de jurisprudența CEDO.

Niciunul dintre actele anexate la dosar nu stabilește o legătură de cauzalitate între Șișcanu Natalia și fapta imputată. Mai exact nu există probe directe (interceptări, declarații, poze, constatări tehnico-științifice); nu se poate deduce implicarea sa în faptă din conținutul actelor; nu există vreo mențiune expresă despre numele său sau despre o acțiune concretă pe care ar fi săvârșit-o.

Astfel, între actele existente și presupusa faptă a Nataliei Șișcanu nu există nicio legătură factuală sau juridică.

Respectiv, un alt temei de admiterea contestației și anulare a procesului-verbal cu privire la contravenție este faptul că actele anexate la materialele cauzei, care ar fi fost obținute în cauza penală nr.2023970322 nu pot fi acceptate ca probe în cauza contravențională examinată, deoarece sunt date neadmise ca probe și nu există o autorizare conform prevederilor art. 136 alin. (7) Cod de procedură penală pentru folosirea lor în cauza contravențională pornită în privința Nataliei Șișcanu.

Procesul-verbal cu privire la contravenție de sancționare a Nataliei Șișcanu este o înscenare imorală din partea poliție, în care, de fapt, oamenii au încredere ca și în situația contravenientei. Or, aceasta a explicat poliției situația de fapt, însă ei au denaturat faptele existente și au acuzat-o ilegal de comiterea contravenției prevăzută de art. 47^1 alin.(1) Cod contravențional.

În concluzie constată că agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravenţional şi nu a elucidat toate aspectele speţei și acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăția contravenientei.

Conform prevederilor art. 6§2 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până atunci când vinovăția sa va fi legal stabilită. Notează faptul că tragerea la răspundere penală în lipsa motivelor verosimile de a bănui că persoana a săvârşit o abatere penală constituie o încălcare a Convenţiei.

Prezumția de nevinovăție stă la baza tuturor garanțiilor procesuale legate de protecția persoanei în procesul penal, inclusiv, procesul contravențional (reieșind din prevederile hotărârii CEDO în cauza *Ziliberberg vs. Moldova*).

Legea procesual-penală și cea contravențională (reieșind din prevederile hotărârii CEDO în cauza *Ziliberberg vs. Moldova*) stabilește că, răsturnarea prezumţiei nevinovăţiei sau concluziile despre vinovăţia persoanei despre săvârşirea infracţiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii, care nu pot fi înlăturate legal, se interpretează în favoarea bănuitei. Această reglementare se include în spiritul prezumţiei nevinovăţiei datorită faptului că pedepsirea oricărei persoane pentru o faptă penală se poate realiza doar în baza unor informaţii certe şi veridice despre vinovăţia ei, neadmiţându-se presupunerile sau probele afectate de incertitudine. Chiar în cazul aprecierii probelor orice informaţie, în baza căreia se pot trage două sau mai multe concluzii opuse (în sensul apărării sau acuzării) despre aceeaşi circumstanţă, arată imposibilitatea punerii acesteia în baza unei sentinţe de vinovăţie.

Cu privire la practica CEDO despre prezumția de nevinovăție, în cauza Creanga c. României 2012, p.88, Curtea reamintește că, la aprecierea mijloacelor de probă, ea reține criteriul probei „*dincolo de orice îndoială rezonabil”*.

La caz, nu există probe care să confirme vinovăția Nataliei Șișcanu în comiterea contravenției imputate şi nu confirmă dincolo de orice îndoială rezonabilă.

La caz, fapta incriminată Nataliei Șișcanu este bazată doar pe niște constatări vagi ale agentului constatator.

Potrivit prevederilor art.47[1] alin.(1) Cod contravențional constituie componența de contravenție - *coruperea electorală pasivă este pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.*

Din incriminarea adusă Nataliei Șișcanu se indică aceasta ar fi pretins și acceptat surse bănești în scopul exercitării sau al neexercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor.

În planul încadrării juridico-contravenționale, însă, agentul constatator nu a demonstrat că Șișcanu Natalia ar fi pretins mijloacele bănești și care destinate anume pentru determinarea acesteia să-și exercite sau să nu își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor.

O cerință obligatorie, care reiese implicit din dispoziția alin. (1) art.47[1] Cod contravențional, este ca banii, bunurile, serviciile ori alte foloase să nu i se cuvină alegătorului. Se are în vedere că banii, bunurile, serviciile ori alte foloase, oferite sau date alegătorului, nu-i sunt legal datorate acestuia, în calitate de alegător.

În alți termeni, este necesar ca, reieșind din reglementările normative în vigoare, alegătorul să nu fie îndreptățit a accepta sau primi asemenea foloase.

Scopul contravenției de corupere a alegătorilor al faptei prejudiciabile prevăzută la art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului sau susținătorului să-şi exercite sau să nu-şi exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al celor regionale. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art.47[1] Cod contravențional. Scopul menționat trebuie să fie urmărit de contravenient încă de la momentul realizării laturii obiective și nu ulterior oferirii sau dării mijloacelor bănești.

La caz, agentul constatator nu a demonstrat că Șișcanu Natalia urma să-și asume vreun angajament ce ține de drepturile lui electorale sau că ar fi primit remunerări în acest scop.

În raport cu acțiunile/inacțiunile contravenientei Șișcanu Natalia nu există obiectul material sau imaterial al infracțiunii de corupere a alegătorilor, pe care legiuitorul l-a desemnat prin sintagma „bunuri, servicii, privilegii sau avantaje”.

La caz, constată că probatoriul administrat în cauza contravențională atestă că nu s-a confirmat săvârșirea de către Șișcanu Natalia a faptei de corupere electorală pasivă.

Coruperea electorală pasivă este o contravenție materială și se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul *pretinderii, acceptării sau primirii*, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a *bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor* sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Latura obiectivă a contravenției specificate la art. 47[1] Cod contravențional constituie în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de primire de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje. Șișcanu Natalia nu a primit nimic din aceste bunuri sau servicii pentru a vota într-un fel sau altul.

Latura subiectivă a contravenției specificate la art.47[1] Cod contravențional se caracterizează prin intenție directă. Adică, agentul constatator urma să demonstreze că acțiunile Nataliei Șișcanu ar fi constat în pretindere, acceptare, primire bunuri, servicii, privilegii sau avantaje cu intenție directă.

Scopul contravenției de corupere a alegătorilor este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului să își exercite drepturile sale electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art. 47[1] Cod contravențional.

Prin urmare, reieșind din materialul contravențional examinat, constată că nu au fost acumulate probe care ar indica asupra faptului că Șișcanu Natalia ar fi pretins sau primit bunuri, servicii, privilegii sau avantaje în scopul determinării alegătorului..., fapt care impune instanța de judecată să înceteze procesul contravențional în privința acestuia.

În vederea susținerii pretinsei fapte contravenționale, agentul constatator a anexat la materialele cauzei mai multe acte provenite dintr-o cauză penală distinctă – nr. 2023970322. Cu toate acestea, analizând conținutul acestor materiale, se impune cu fermitate concluzia că niciuna dintre actele anexate la materialele cauzei privind autorizarea acțiunilor de urmărire penală nu indică în mod expres sau implicit asupra comiterii unei contravenții de către Șișcanu Natalia. Aceste încheieri privesc desfășurarea unor măsuri speciale în contextul unei cauze penale, nu contravenționale, iar folosirea acestora în afara cadrului autorizat reprezintă o depășire a scopului și o încălcare a principiului legalității obținerii probelor.

Raportul de analiză efectuat în cauza penală menționată nu conține nicio concluzie clară sau directă care să demonstreze că Șișcanu Natalia ar fi comis o faptă ilicită, fie ea penală sau contravențională. De altfel, raportul se referă la aspecte generale, lipsite de individualizare cu privire la persoana acestuia, ceea ce exclude orice valoare probatorie a acestuia în prezenta cauză.

Celelalte acte anexate la dosarul contravențional sunt generale, neconcludente și lipsite de forță probatorie, întrucât nu stabilesc o legătură cauzală directă între comportamentul pretins al contravenientei și fapta incriminată; nu demonstrează elementele constitutive ale contravenției, respectiv: fapta, vinovăția, caracterul ilicit și pericolul social; nu sunt susținute de mijloace de probă directe și legale, precum declarații, interceptări autorizate explicit pentru această cauză sau constatări tehnico-științifice concludente.

Potrivit prevederilor legale Codul contravențional, instanța se pronunță asupra vinovăției contravenientei doar în baza probelor obținute legal, pertinente și concludente. Or, în lipsa unor asemenea probe, orice sancțiune aplicată se bazează pe supoziții și interpretări subiective, inadmisibile într-un stat de drept.

Mai mult, utilizarea unor materiale obținute într-o altă cauză și în alt cadru procesual (penal, nu contravențional), fără a se indica expres că pretinsele fapte imputate contravenientei ar avea o careva legătura expresă prin care se poate stabili vinovăția acesteia, reprezintă o încălcare flagrantă a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO și consolidat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Acest drept presupune ca orice persoană acuzată să aibă posibilitatea reală de a cunoaște, contesta și combate probele administrate împotriva sa, ceea ce în speță nu a fost asigurat.

În lumina celor expuse, devine clar că acuzația adusă contravenientei nu se sprijină pe probe legale, utile, pertinente și concludente. Materialele prezentate de organul constatator nu stabilesc în mod obiectiv existența unei fapte contravenționale, nu individualizează conduita pretinsă a contravenientei și nu probează nicio formă de vinovăție.

Prin urmare, lipsa probelor reale conduce la concluzia inevitabilă că acuzația este nefondată, iar procesul-verbal cu privire la contravenție urmează a fi anulat, cu încetarea procesului contravențional pornit în privința Nataliei Șișcanu.

În acest context, constată că de către agentul constatator, nu au fost stabilite circumstanțele importante pentru justa soluționare a faptei contravenționale și anume: comiterea faptei contravenționale de către Șișcanu Natalia.

Mai mult ca atât, întrucât procesul-verbal nu oferă probe certe și convingătoare, iar toate elementele esențiale ale faptei sunt îndoielnice sau neprobate, se impune aplicarea principiului *in dubio pro reo* - orice îndoială rezonabilă profită persoanei acuzate. Or, într-un stat de drept, răspunderea contravențională nu poate fi angajată pe prezumții sau suspiciuni, ci exclusiv pe baza unui probatoriu complet și obiectiv.

Șișcanu Natalia este o persoană incompetentă din punct de vedere juridic, fapt care nu i-a permis să perceapă acțiunile polițiștilor, iar ultimii au profitat de încrederea care o avea contravenienta și ilegal au întocmit acte, care au acuzat-o în final de comiterea unui contravenții destul de serioase.

Cu referire la cele expuse supra, constatăm că, agentul constatator nu a asigurat realizarea scopului legii contravenţionale, neelucidând pe deplin, obiectiv şi sub toate aspectele circumstanţele cazului dat.

Respectarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale constituie însăşi esenţa unei societăţi democratice, iar obligaţia statului de a se conforma cu bună-credinţă obligaţiilor asumate constituie un principiu fundamental al răspunderii internaţionale a statelor.

Această obligaţie generală, este impusă tuturor organelor de drept, care trebuie să se asigure că activitatea lor, urmează să o realizeze în limitele şi în concordanţă cu legea fundamentală existentă, totodată, să asigure calitatea legislaţiei.

5. Solicită admiterea integrală a contestației, constatarea nulității absolute a procesului-verbal seria/nr. MAI06 554446 din data de 09 aprilie 2025 și încetarea procesului contravențional în temeiul art. 441 Cod contravențional.

6. Fiind ascultată în ședința de judecată, apărătorul persoanei în privinţa căreia a fost pornit proces contravenţional, avocat stagiar Țiverenco Andreea, a susținut contestația, invocând în esență aspectele de fapt și de drept indicate în textul acesteia.

7. Fiind citată pentru a se prezenta în ședința de judecată, persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Șișcanu Natalia, nu s-a prezentat.

8. Fiind ascultat în ședința de judecată, agentul constatator Chercheja Ion a susținut procesul-verbal cu privire la contravenție.

9. Ascultând persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, cercetând materialele cauzei contravenţionale, probele prezentate de părți din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii, utilităţii şi veridicităţii lor, iar în ansamblu din punct de vedere a coroborării lor, instanţa a ajuns la concluzia că respectiva contestaţie depusă de Șișcanu Natalia la procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare este întemeiată și urmează a fi admisă, din următoarele considerente.

10. În conformitate cu art. 448 alin. (1) Cod contravenţional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de*

examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447[1] alin. (8).

11. Instanța de judecată notează faptul că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost încheiat la data de 09 aprilie 2025 și că decizia de sancționare a fost emisă la aceeași dată.

La data de 24 aprilie 2025, persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Șișcanu Natalia, a depus contestație la procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, la autoritatea din care face parte agentul constatator.

Prin urmare, instanța atestă faptul că Șișcanu Natalia a depus contestația în termenul prevăzut de art. 448 alin. (1) Cod contravențional.

12. În continuare, instanţa reţine că, la data de 09 aprilie 2025, agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Ungheni, Chercheja Ion, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 554446, în care a reținut că numita Șișcanu Natalia, în perioada anului 2024, aflându-se în r-l Ungheni, a acceptat mijloace financiare în scopul exercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor din data de 20 octombrie 2024, prin ce a comis o contravenție prevăzută de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional.

13. Prin decizia aceluiaşi agent constatator din data de 09 aprilie 2025, expusă în partea rezolutivă a procesului-verbal, s-a dispus aplicarea sancţiunii contravenţionale sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 25000 lei.

14. Instanța reține că, în conformitate cu art. 5 alin. (1) Cod contravenţional, *nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională.*

În conformitate cu art. 7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

Potrivit art. 375 alin. (1) Cod contravențional, *persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.*

15. Instanța notează că, în jurisprudența sa Curtea Constituțională a Republicii Moldova a reiterat că articolul 20 din Constituţie, care reglementează dreptul de acces liber la justiţie, îşi găseşte corespondenţa în dispoziţiile articolului 6§1 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, articolul 20 din Constituţie are acelaşi câmp de aplicare ca dreptul la un proces echitabil garantat de Convenție (a se vedea HCC nr. 2 din 23 ianuarie 2020, § 28).

16. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CtEDO) a constatat că sfera definită ca „contravențională” în sistemul de drept al Rusiei și în alte sisteme similare cuprinde anumite infracțiuni care au o conotație penală, dar sunt prea banale pentru a fi reglementate de dreptul și procedura penală (a se vedea cauza Sergey Zolotukhin c. Federației Ruse nr. 14939/03, § 54, 10 Februarie 2009, Menesheva c. Rusiei, nr. 59261/00, § 96, ECHR 2006...; Galstyan c. Armeniei, nr. 26986/03, § 57, 15 noiembrie 2007 și Ziliberberg c. Moldovei, nr. 61821/00, §§ 32-35, 1 februarie 2005).

17. Astfel, învinuirea de săvârşirea unei contravenţii echivalează cu o acuzaţie în materie penală, în sensul art. 6 CEDO (a se vedea Hotărîrea CtEDO Ziliberberg vs. Moldova din 1 februarie 2005 § 29-35, Hotărârea CtEDO Guţu vs. Moldova din 7 iunie 2007 § 51).

18. În sensul jurisprudenţei CtEDO (Hotărârea din 19 decembrie 1989 Kamasinski v. Austria, § 79), rechizitoriul (procesul-verbal cu privirea la contravenție în procesul contravențional) joacă un rol crucial în procesul penal (contravențional) și din momentul elaborării acestuia inculpaţii (persoanele în privința cărora a fost pornit proces contravențional)

sunt în mod oficial înştiinţaţi cu privire la aspectele de fapt şi de drept ale acuzaţiilor ce li se aduc cu consemnarea acestui fapt în documente anexate la dosarul penal (contravențional) de care este responsabil acuzatorul de stat (agentul constatator).

19. În jurisprudența sa (Hotărârea Adrian Constantin vs. România din 12 aprilie 2011), CtEDO a statuat următoarele:

> *„*[…] *18. Curtea reaminteşte că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Dispoziţiile art. 6 § 3 exprimă necesitatea acordării unei atenţii deosebite notificării „acuzaţiei" aduse persoanei în cauză. Actul sesizării joacă un rol determinant în urmărirea penală: după notificare, persoana pusă trimisă în judecată este oficial înştiinţată în scris* ***cu privire la temeiul legal şi factual*** *al acuzaţiilor care i se aduc. Art. 6 § 3 lit. a) îi recunoaşte acuzatului dreptul de a fi informat nu doar cu privire la cauza acuzaţiei, adică la faptele materiale de care este acuzat şi pe care se bazează acuzaţia, dar şi încadrarea juridică a faptelor****, şi aceasta în mod detaliat*** *[Pélissier şi Sassi împotriva Franţei (MC), nr. 25444/94, pct. 51, CEDO 1999-II].*
>
> *19. Sfera de aplicare a acestei dispoziţii trebuie apreciată, în special, în lumina celui mai general drept la un proces echitabil garantat la art. 6 § 1 din convenţie. În materie penală, o informare precisă şi completă cu privire la acuzaţiile aduse unui acuzat, şi deci cu privire la încadrarea juridică pe care instanţa o poate reţine împotriva sa, este o condiţie esenţială a echităţii procedurii. Dispoziţiile art. 6 § 3 lit. a) nu impun nicio formă deosebită de informare a acuzatului cu privire la natura şi cauza acuzaţiei care i se aduce. În sfârşit, există o legătură între lit. a) şi b) de la art. 6 § 3, iar dreptul de a fi informat cu privire la natura şi cauza acuzaţiei trebuie analizat în lumina dreptului acuzatului de a-şi pregăti apărarea (Pélissier şi Sassi, citată anterior, pct. 52-54)"*

20. Ținând cont de faptul că standardele CtEDO în materie penală sunt aplicabile și în sfera definită „contravențională" în sistemul de drept al Republicii Moldova, instanța notează că procesul-verbal cu privire la contravenție are o importanță deosebită în procesul contravențional, fiind actul prin care persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional i se aduce la cunoștință în mod oficial aspectele de fapt şi de drept ale acuzaţiilor ce i se aduc și încadrarea juridică a faptei sale.

21. În baza principiului contradictorialităţii în procesul penal, principiu unanim recunoscut şi susţinut de jurisprudenţa Curţii Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probaţiunii în şedinţele de judecată îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcţia acuzării este pusă pe seama procurorului (agentului constatator în procesul contravențional). Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărârea Capeau contra Belgiei din 13 ianuarie 2005, a constatat că în domeniul penal problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 § 2 şi este obligatoriu, *inter alia,* ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

22. Instanța constată că, reieșind din practica CtEDO și a normele legale naționale, învinuirea adusă persoanei în comiterea unei contravenții, este echivalentă cu o acuzație în materie penală și, din acest motiv, în procesul contravențional persoanei urmează ai fi respectate toate garanțiile ce rezultă din dreptul la un proces echitabil.

23. Faptul dat impune inclusiv obligația părții acuzării (în prezenta cauză a agentului constatator) de a confirma prin probe pertinente și concludente toate circumstanțele importante pentru calificarea faptei reținute ca fiind comisă de persoana în a cărei privință a fost pornit un proces contravențional.

24. În conformitate cu art. 458 alin. (1) lit. a) Cod contravenţional, *examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenţiei imputate.*

25. După cum rezultă din procesul-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator a reținut că numita Șișcanu Natalia, în perioada anului 2024, aflându-se în r-l Ungheni, a acceptat mijloace financiare în scopul exercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor din data de 20 octombrie 2024, prin ce a comis o contravenție prevăzută de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

26. Instanța notează că, în conformitate cu art. 47^1 alin. (1) Cod contravenţional (în redacția inițială), constituie componență de contravenție - *pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.*

27. În sensul art. 47^1 alin. (1) Cod contravenţional (în redacția inițială), latura obiectivă a contravenției de corupere electorală pasivă constă în fapta prejudiciabilă exprimată doar prin acţiune, care în varianta sa tip vizează în mod alternativ următoarele modalităţi normative: 1) pretinderea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului; 2) acceptarea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului; 3) primirea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului.

Pretinderea constă într-o cerere, solicitare insistentă ori într-o pretenţie vizând obiectul remunerării ilicite, care se poate manifesta verbal, în scris sau în formă concludentă, fiind inteligibilă pentru cel căruia i se adresează, indiferent dacă a fost satisfăcută sau nu. În cazul pretinderii, iniţiativa aparţine în exclusivitate alegătorului. Indiferent dacă este expresă sau aluzivă, pretinderea remuneraţiei ilicite trebuie să fie univocă, manifestând intenţia alegătorului de a condiţiona de ea conduita legată de exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale în cadrul alegerilor.

Acceptarea presupune consimţirea sau aprobarea expresă sau tacită de către corupt a obiectului remuneraţiei ilicite etalat de către corupător. În ipoteza acceptării, iniţiativa aparţine în exclusivitate corupătorului. Astfel, acceptarea presupune realizarea unor acţiuni cu caracter bilateral, corelativ. Sub aspect cronologic, acceptarea întotdeauna urmează unei acţiuni săvîrşite din partea corupătorului. În sensul art. 47^1 alin.(1) Cod contravențional (în redacția inițială), acceptarea se poate manifesta alternativ, prin acceptarea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje, sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului - consimţirea de către corupt a dării de către corupător de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului.

Primirea înseamnă luarea în posesie, obţinerea, încasare de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului de la corupător (sau de la un terţ ce acţionează în numele acestuia) şi nu se limitează neapărat la preluarea manuală de către corupt a obiectului remuneraţiei ilicite. Primirea poate fi realizată şi prin lăsarea bunurilor ce constituie remuneraţia ilicită într-un loc indicat de către corupător, de unde se vor putea prelua oricând de

către corupt. În cazul modalităţii de primire, iniţiativa aparţine corupătorului şi în mod obligatoriu constituie un act bilateral; or, primirea implică inevitabil darea de către corupător a remuneraţiei ilicite. Pentru a fi în prezenţa modalităţii de primire, luarea în posesie, obţinerea, încasarea remuneraţiei ilicite trebuie să fie spontană. Spontaneitatea presupune fie o relativă concomitenţă între acceptarea propunerii şi primire, fie inexistenţa între acceptarea propunerii şi primirea remuneraţiei ilicite a unui interval de timp, care să permită ca acceptarea să se evidenţieze în calitate de modalitate normativă a faptei prejudiciabile. În lipsa unei concomitenţe dintre acceptare şi primire, primirea se consideră fapt epuizat. În această ipoteză, contravenția se consideră consumată din momentul: - acceptării de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului; - acceptării ofertei ori promisiunii de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului. Primirea poate avea loc până ori după acordarea serviciului solicitat, dar cu condiţia că a fost în prealabil acceptată.

28. Raportând aspectele indicate în conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție la componența de contravenție prevăzută de 47[1] alin. (1) Cod contravențional, instanța sesizează că *de facto* agentul constatator a reprodus parțial norma contravențională, fără a specifica prin ce s-a materializat *in concreto* fapta care ar fi fost săvârșită de numita Șișcanu Natalia.

29. Instanța notează instanța notează că înainte de a încheia procesul-verbal cu privire la contravenție a procedat la audierea numitei Șișcanu Natalia. În acest sens, instanța reține că la materialele cauzei este anexat un proces-verbal de audierea a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional, însă din conținutul său rezultă că persoana audiată a refuzat să semneze declarațiile sale și nici nu a confirmat prin semnătură că ar fi acceptat să dea declarații în fața agentului constatator.

30. În conformitate cu art. 384 alin. (2) lit. e) Cod contravențional, *persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul: […] e) să primească informaţie scrisă şi* ***explicarea drepturilor*** *sale expuse în prezentul articol,* ***inclusiv a dreptului de a tăcea şi de a nu mărturisi împotriva sa,*** *împotriva rudelor sale apropiate, a soţului/soţiei, logodnicului/ logodnicei, precum şi de a nu-şi recunoaşte vinovăţia.*

În continuare, instanța notează că, în conformitate cu art. 374 alin. (3) Cod contravențional, *procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

În conformitate cu art. 425 alin. (7) Cod contravențional, *procesului contravenţional,* ***în partea ce ţine de declaraţii,*** *se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod.*

În conformitate cu art. 104 alin. (2) lit. c) și d) Cod de procedură penală, persoana care efectuează urmărirea penală, înainte de a-l audia pe bănuit, învinuit: *[...] c) îi explică esenţa bănuirii, învinuirii şi* ***dreptul la tăcere şi de a nu depune mărturii în defavoarea sa;*** *d) îl întreabă dacă* ***acesta acceptă să depună declaraţii asupra bănuielii sau învinuirii care i se incriminează.***

31. Așa fiind, în condițiile în care din procesul-verbal de audiere a numitei Șișcanu Natalia nu rezultă că dânsa ar fi fost informată despre dreptul de a tăcea şi de a nu mărturisi împotriva sa, precum și faptul că dânsa ar fi acceptat fără echivoc să dea declarații, proba respectivă este inadmisibilă.

32. Pe de altă parte, instanța notează că la materialele cauzei contravenționale au mai fost anexate copia scrisorii de însoțire nr. 34/17/1-3604 din data de 07 aprilie 2025, adresată de șeful Inspectoratului Național de Securitate Publică șefului Inspectoratului de poliție Ungheni, copia scrisorii nr. 2283 din data de 21 martie 2025, adresată de Procurorul-șef Interimar al Procuraturii Anticorupție, șefului Inspectoratului Național de Securitate Publică, la care a fost anexat un raport al șefului DIICSOP a INI din data de 20 martie 2025, copia procesului-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigație „Identificarea Abonatului sau utilizatorului unei rețele de comunicații electronice" din data de 06 noiembrie 2024, încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 13-2236/2025 din data de 01 aprilie 2025 și mandatul eliberat în temeiul încheierii respective, prin care s-a autorizat folosirea datelor obținute în urma măsurilor speciale de investigație din cauza penală 2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516, iar în ședința de judecată a fost prezentat un extras de la furnizorii de servicii de comunicații electronice.

33. În acest context, instanța notează că, în conformitate cu art. 425 ali. (1) și alin. (2) Cod contravențional, *pobele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.*

În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Probele pot fi dobândite, prelucrate, păstrate şi prezentate ca documentaţie pe suport de hârtie sau în formă electronică ori cu convertirea documentaţiei respective într-un format electronic uşor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple.

În conformitate cu art. 94 alin. (4) Cod de procedură penală, *plângerile depuse în cursul procesului şi* ***hotărîrile procesuale adoptate nu constituie probe ale vreunor circumstanţe care au importanţă în cauza respectivă, ele fiind doar o dovadă a faptului că a fost depusă o plîngere şi a fost adoptată o hotărîre.***

32. Față de cele ce preced, instanța notează că scrisorile de însoțire, rapoartele, ordonanța procurorului, încheierea și mandatul judecătorului de instrucție nu constituie probe ale vreunor circumstanţe care au importanţă în cauza respectivă, ele fiind doar o dovadă a faptului că a fost adoptată o hotărâre și ca a fost întocmit un raport.

În speță, încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 13-2236/2025 din data de 01 aprilie 2025 și mandatul eliberat în temeiul încheierii respective, este doar dovada faptului că s-a autorizat măsuri speciale de investigație și folosirea datelor obținute în urma măsurilor speciale de investigație din cauza penală 2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516 și nu dovada faptului că s-au constatat niște aspecte de fapt indicate în conținutul lor.

Raportul organului de constatare/de investigație nu poate constitui mijloc de probă în sensul art. 425 Cod contravențional.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că nu a existat o bănuială rezonabilă că a fost săvârșită o infracțiune când serviciul de informaţii susţinea, în baza informaţiilor operative

nesusținute prin alte probe, că persoana este implicată în trafic de arme (hot. Lazoroski c. Macedoniei, 8 octombrie 2009, §§ 43-49); raportul unui poliţist menţiona că persoana mergea repede şi se uita în jur, ezitând dacă să meargă acasă sau nu, atunci cînd acest raport nu reprezenta un document valabil care să confirme reţinerea şi la momentul reţinerii nu exista vreo suspiciune că persoana a comis vreo infracţiune (hot. Nechiphorok şi Yonkalo c. Ucrainei, 21 aprilie 2011, § 177).

Respectiv, actele organului de constatare/de investigație (rapoarte) și judecătorului de instrucție (încheiere, mandat) nu pot fi considerate probe în sensul art. 425 Cod contravențional și art. 94 alin. (4) Cod de procedură penală. La fel, nu există niciun act (sentință, decizie, ordonanța de încetare a urmăririi penale) opozabil numitei Șișcanu Natalia prin care s-ar fi constatat fapta și/sau alte circumstanțe imputabile dânsei.

Mai mult decât atât, în actele respective nu se face nicio referire la fapte pretins a fi săvârșite de Șișcanu Natalia.

Prin urmare, instanța respinge afirmațiile potrivit cărora în cadrul unei cauze penale ar fost constatate aspecte de fapt care ar fi incriminat-o pe numita Șișcanu Natalia, or nimic din actele respective nu impun aceste concluzii, iar actele organului de constatare/urmărire penală și judecătorului de instrucție (raport, încheiere, mandat) nu pot fi considerate probe în sensul art. 425 Cod contravențional și art. 94 alin. (4) Cod de procedură penală. La fel, nu există niciun act (sentință, decizie, ordonanța de încetare a urmăririi penale), pronunțat/emis în cauza penală la care se face referire, definitiv/irevocabil și opozabil numitei Șișcanu Natalia, prin care s-ar fi constatat fapte și/sau alte circumstanțe imputabile dânsei.

33. Așa fiind, instanța notează că singurul mijloc material de probă administrat de agentul constatator (administrarea căreia în general ridică mai multe probleme, în condițiile în care folosirea datelor obținute în urma măsurilor speciale de investigație din cauza penală 2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516, nefiind clar dacă aceasta cauză are numărul respectiv sau dacă este disjungată din cauza respectivă, deoarece nu există nici o infomație în sensul respectiv) este copia procesului-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigație „Identificarea Abonatului sau utilizatorului unei rețele de comunicații electronice” din data de 06 noiembrie 2024, care are un conținut tehnic succint și care nu reflectă *expressis verbis* rezultatele examinării rezultatelor măsurii speciale de investigație și nici nu face referire la fapte care ar fi săvârșite nemijlocit de Șișcanu Natalia, ci doar mențiunea că informația recepționate a fost transcrisă pe un suport de informații de tip DVD-R, care nu este anexat la materialele cauzei și care nu a fost prezentat instanței, nefiind clar conținutul informației respective.

În absența, unui act procedural din care ar rezulta că prezenta cauză este disjungată din cauza contravențională RAP01 433516, în general utilizarea datelor rezultate din efectuarea măsurii speciale de investigație „Identificarea Abonatului sau utilizatorului unei rețele de comunicații electronice” în prezenta cauză este ilegală, în condițiile în care în conformitate cu art. 136 alin. (7) Cod de procedură penală, *judecătorul de instrucţie poate dispune, la demersul procurorului, prin încheiere motivată, folosirea rezultatelor obţinute în urma efectuării unei măsuri speciale de investigaţii dintr-o cauză penală într-o altă cauză penală sau contravenţională,* însă din actele prezentate nu rezultă că judecătorul de instrucție a autorizat utilizarea rezultatele obținute în urma efectuării unei măsuri speciale de investigaţii anume în această cauză.

34. Prin urmare, utilizarea datelor referitoare la convorbirile numitei Șișcanu Natalia este contrară prevederilor art. 8 CEDO, întrucât încalcă dreptul dânsei la secretul corespondenței,

ingerința nefiind prevăzută de lege, fiind contrară prevederilor art. 136 alin. (7) Cod de procedură penală.

35. Revenind la învinuirea formulată, instanța reține că agentul constatator i-a incriminat numitei Șișcanu Natalia săvârșirea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, în modalitatea ei normativă de „acceptare", or acceptarea implică inevitabil consimţirea sau aprobarea expresă sau tacită de către corupt a obiectului remuneraţiei ilicite etalat de către corupător, fapt ce nu rezultă din mijlocul de probă respectiv (extrasul despre mesajele recepționate), chiar dacă admisibilitatea acesteia era îndoielnică, iar agentul constatator și-a întemeiat constatările exclusivitate pe o pretinsă informație despre mesajele recepționate conținutul cărora nu îi este cunoscut.

Nimic nu indică faptul că Șișcanu Natalia ar fi întreprins acțiuni pentru a-și exterioriza disponibilitatea de a accepta sume bănești, or mesajele respective în general puteau fi recepționate fără acordul său, în condițiile în care informația despre numărul său de telefon este cunoscută unui cerc larg de persoane, putea fi aflată ușor în varii circumstanțe și putea fi prelucrată fără acordul său.

Mai mult decât atât, nu există nicio informație că mesajele respective conțineau informație despre promisiunea/oferirea mijloacelor financiare și că această promisiune/oferire a fost anume în scopul determinării numitei Șișcanu Natalia de a-și exercita un drept electoral și anume la alegerile din data de 20 octombrie 2024.

36. Din materialele și lucrările cauzei rezultă că în opinia agentului constatator simplul fapt că numita Șișcanu Natalia a recepționat niște mesajele care au legătură cu ***** a fost suficientă pentru constatarea faptei.

37. Instanța apreciază critic o astfel de abordare, or eventuala instalare a aplicației, dacă aceasta în general a avut loc, și recepționarea unor mesaje ce au legătură cu aceasta *per se* nu este ilegală. Faptul că aplicația respectivă ar fi fost utilizată pentru coruperea alegătorilor este important, dar nu decisiv. Important este dacă există alte probe că în acest caz a fost utilizată în același scop, însă astfel de probe nu au fost administrate. Nu există nicio probă că aplicația respectivă a fost creată anume pentru a fi utilizată pentru implementare unui mecanism de corupere electorală și că a fost utilizată în exclusivitate în acest scop. Mesajele respective în general puteau fi recepționate fără instalarea vreunei aplicații.

38. În cauza DEMİRHAN AND OTHERS v. TÜRKİYE, care prezintă particularități similare cu prezenta cauză, legate în esență de condamnări bazate în exclusivitate pe utilizarea unei aplicații mobile, CtEDO a reținut faptul că toți reclamanții au fost identificați ca utilizatori ai aplicației ByLock și că instanțele interne au considerat, în mod uniform, că simpla utilizare a acestei aplicații este suficientă pentru a demonstra apartenența la organizația FETÖ/PDY, fără a analiza conținutul mesajelor sau legăturile ierarhice ale utilizatorilor. Această abordare a condus la riscul unor condamnări automate, contrar principiului legalității prevăzut de Articolul 7 CEDO. În plus, instanțele interne nu au pus în aplicare garanții adecvate pentru ca reclamanții să poată contesta eficient probele, iar dreptul lor la apărare a fost astfel afectat. Chiar dacă rapoartele ByLock au fost puse la dispoziția reclamanților, acest lucru nu a fost suficient pentru a asigura un proces echitabil, iar tăcerea instanțelor asupra aspectelor esențiale ale cazului a ridicat îngrijorări serioase privind corectitudinea procedurilor. Problema constatată nu reprezintă un incident izolat, ci un defect sistemic, capabil să afecteze un număr mare de persoane, iar contextul excepțional invocat de Guvernul turc după tentativa de lovitură de stat din 2016 nu justifică restrângerea dreptului la un proces echitabil în sensul Articolului 15 CEDO. În aceste

condiții, Curtea confirmă încălcarea Articolului 6 §1 și Articolului 7 CEDO prin procedura urmată de instanțele interne.

39. În acest context, instanța notează că agentul constatator a constatat fapta indicată în procesul-verbal cu privire la contravenție în baza unui pure speculații și în exclusivitate pe presupuneri că aplicația *****, dacă a fost instalată, a fost utilizată în scopul coruperii electorale și că mesajele respective conțineau informații cu referire la promisiunea/oferirea și acceptarea unei remunerații ilicite de către Șișcanu Natalia, în condițiile în care conținutul mesajelor respective nu este cunoscut sau cel puțin nu rezultă din probele prezentate. Această abordare poate genera, în mod uniform, raționamentul că simpla utilizare a acestei aplicații sau recepționarea unor mesaje fără instalarea aplicației este suficientă pentru a demonstra fapta de corupere electorală și poate conduce la riscul unor condamnări automate, contrar principiului legalității prevăzut de Articolul 7 CEDO. Problema constatată nu reprezintă un incident izolat, ci un defect sistemic, capabil să afecteze un număr mare de persoane, având în vedere numărul mare de cauze de acest gen aflate pe rolul instanțelor, iar gravitatea fenomenului nu justifică restrângerea dreptului la un proces echitabil.

40. În conformitate cu art. 375 alin. (1)-(3) Cod contravențional, *persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa.* ***Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri.*** *Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.*

41. Sintetizând cele expuse, instanța notează că nu a fost administrată nicio probă legală că numita Șișcanu Natalia, în perioada anului 2024, aflându-se în r-l Ungheni, a acceptat mijloace financiare ce nu i se cuvin în scopul exercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor prezidențiale și referendumului din data de 20 octombrie 2024, învinuirea formulată purtând un caracter stereotipic, abstract și general, care nu reflectă aspectele fapt avute în vedere *in concreto* de agentul constatator.

42. Respectiv, instanței de judecată îi este complet neclar în baza căror probe admisibile agentul constatator a reținut faptele indicate în procesul-verbal cu privire la contravenție, în condițiile în care este evident că dânsul nu putea constatat fapta respectivă *ex propriis sensibus* și nici din extrasul prezentat nu rezultă aspectele de fapt constatate, concluziile fiind întemeiate în mod manifest pe presupuneri.

43. Instanța notează că indicarea circumstanțelor de fapt din care să fie clar cine este persona care a corupt alegătorul, modul în care au fost acceptate mijloacele financiare, care au fost mijloacele financiare acceptate, care a fost acele drepturi electorale pe care trebuia să le exercite Șișcanu Natalia în schimbul mijloacelor financiare și în ce fel, este imperios necesară, deoarece trebuie să fie stabilit *in concreto* prin ce s-a materializat fapta contravenţională și circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice.

44. Ajungând în acest punct de reflecție, instanța constată că procesul-verbal cu privire la contravenție nu conține fapte și circumstanțe esențiale imperios necesare, care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, în contextul formulării unei învinuiri în temeiul art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

45. Neindicarea faptei contravenționale *in concreto* și în materialitatea sa, reprezintă o violare a dreptului persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional de a fi

informată în mod detaliat cu privire la natura şi cauza acuzaţiei aduse împotriva sa, drept garantat de art. 6§3 lit. a) CEDO.

46. Respectiv, procesul contravențional pornit pe faptul săvârşirii contravenţiei prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravenţional, urmează a fi încetat în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, din motiv că nu există faptul contravenției.

Celelalte argumente invocate în contestație poartă un caracter superfluu și nu pot influența soluția instanței.

47. În conformitate cu art. 461 alin. (1) Cod contravenţional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.*

În conformitate cu art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravenţional*, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care nu există faptul contravenţiei.*

48. Față de cele ce preced, instanța va admite contestaţia depusă de persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Șișcanu Natalia, la procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia seria/nr. MAI06 554446 din data de 09 aprilie 2025, încheiat/emisă în privința lui Șișcanu Natalia de agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Ungheni, Chercheja Ion, pe faptul săvârşirii contravenţiei prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, iar procesul contravențional urmează a fi încetat, din motiv că nu există faptul

49. În temeiul celor expuse *supra,* în conformitate cu art. art. 448, 452, 461, 462 Cod contravențional, instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

1. Se admite contestaţia depusă de persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Șișcanu Natalia.

2. Procesul contravenţional pornit în privința lui Șișcanu Natalia pe faptul săvârșirii contravenţiei prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, se încetează din motiv că nu există faptul contravenției.

3. Hotărârea cu drept de atac în ordine de recurs în termen de 15 zile la Curtea de Apel Nord, prin intermediul Judecătoriei Ungheni.

4. Hotărârea pronunţată public la data de 22 decembrie 2025.

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Ion GHIZDARI**